

Káli boltak

EZÉRT A NAPKORONGÉRT

Imádom, amikor minden este másik színpad, másik backstage, másik színészbüfé, másik vendégváró társaság. Minden este másnak örülünk, és minden este más löki föl az agyamat. És szinte mindig ősszel vagy tavasszal utazunk, amikor a színházban próbaidőszak van. Viszont utálok a repülőtereket. Azt, hogy Európában alig van megkülönböztető jegyük a méretükön kívül. Nem repülést és főleg nem az utazást magát utálok, nem az új és új városokat, dehogy. Hanem a bőr alá hatoló pillantásokat, a futószalagos procedúrát, a kipakolást és bepakolást az unott, mégis ideges biztonsági személyzet előtt, a bevásárlás és a gyors berúgás kényszerét. Hogy mindig ottfelejték valamit. Reptéri ajándékkal egyébként még sohasem sikerült telibe találnom a lányom szükségleteit, kivéve a belga csokoládét.

Athénban araszolunk befelé a gyorsforgalmi úton, késő este. Pireuszban fogjuk játszani a *Hamletet*. Holnap, de ma már csak aludni marad idő. Befordulva az utcába úgy tűnik, most jobb szállodát kaptunk, mint Rómában, bár a környék nem valami fényes. Kopott és gyanús bérházakkal zsúfolták tele, és jóval a híresnek mondott Omonia tér mögött van. Vacsora, sőt büfé nélkül fekszem ágyba. Nincs fix terített asztal a hotelben, napidíjat kapunk.

Másnap szétnézek a környéken, de hamar elmegy tőle a kedvem. Világosban még jobban látszik, hogy Athén meglepően érdekes hely, és ami rosszabb, lakóinak kedélye olyan komor, mint a magyaroké. A pincérnő ugyanolyan mész a reggeli-nél, mint a portás vagy az újságárus.

Három háztömbnyit sétálok. Hát én ilyen lepusztult, agyongraffitizett várost még nem láttam. Egész háztömbök díszlegnek harsány foltokban és feliratokban. Ha a festék visszanyerhető volna a falakról, tartálykocsikat töltene meg. És akkor a szagokról még nem is szóltam. Orrfacsaró hányás-, húgy- és fekáliabűz árad a kapualjakból és a csatornafedelekek alól. Van plus size napszemüvegem, de nincsen szájmaszkom.

Délben indulunk próbára. Pireusz Athén Ostiája vagy Csepelje, ahogy tetszik. Mindenesetre kikötő, és Brúnó számára futballcsapat is. A főtere éppen félig lekerítve és föltúrva: természetesen régészeti ásatás. Nem fúrhatnak le két métert anélkül, hogy felszínre ne bukkanjon a kámforra változott, régi dicsőségük maradéka. Egymást derékszögben metsző, szigorúan és egyenetlenül aszfaltozott bevásárlóutcákon sétálunk egy kicsit beállítás előtt. A kikötőben grillezett polipot uzsonnázzunk. Plusz egy erős kávé. De ennél többet nem látunk Pireuszból. Éjjel, amikor hoz minket a busz, már a beszélgetésekre figyelek.

A színház széles, habfehér, múzeumszerű. Az öltözőben veszem észre, hogy kiújult egy csípés a kézfejemem. Még a Káli-medencében szereztem. Jobb híján az arckrémmel kenem be. Fölhúzom a sötét zsakettet a keményített, kerek gallérom fölé, Julcsi, az öltöztetőnk ellenőriz, lekeféli a vállam, pedig esküszöm, porszemet

se láttam rajta. Bajuszom is van, keskeny. Jól áll nekem vagy sem, ezen percekét képesek vitatkozni az idősebb kollégáim. „Utoljára Jávor Pálnak állt jól a bajusz.”

Megint a *Hamlet*. Ebben az előadásban mindvégig szárnyalok. Mert szárnyalnom kell. Sulyok arra tanított: hol az ügyességedet mutatod, hol az ékesszólásodat kell sziporkáztatnod. Alap, hogy jól kell bírnom fizikummal. Sőt az Egérfogó-jelenetben föl kell ugranom a megterített ebédlőasztalra is, akkorát szökkenve, mint egy jégtáncos.

„Fenséges úr”, lép be Lívia a monológom után, kristálytisza intonációval. Ő erdélyi úrilánynak van öltöztetve az 1910-es évekből. Gyöngyházzsínű selyemblúzt visel, a mellrészen hímzéssel, majdnem rövid, lefelé szűk szoknyával, és magas szárú, gombos cipőt. Kalapját kecsesen a fogásra dobja, majd visszaadja Hamletnek a tőle kapott emléktárgyakat, szerelmi zálogokat, ez esetben egy karkötőt és egy fenyőgallyat. Ezek kapcsán gondoljon mindenki arra, amire akar, mondta Sulyok a próbán. Hamlet tárgyai, és kész. Az első kritikák a karkötőt Magyarország és Erdély egységének jelzéseként, a fenyőgallyat transzilván fétisként azonosították (és többnyire marasztalták is el).

Líviát teljesen váratlanul rövidzárlat éri, és fél oldalt ugrik a szövegben. Elfelejtí megkérdezni: „Érintkezhet-e a szépség jobb társsal, fenség, mint a tisztességgel?” Pedig ezt nem húzta ki sem Sulyok, sem Timi. Máris azt a replikát vágja az arcomba, hogy „Annál jobban becsapott.” Én mentem meg, és kolostorba küldöm, de alig tudom áthidalni a hiányt. Így azt sem mondhattam, hogy „Én szerettelek”, sem azt, hogy „Nem szerettelek”, pedig ezeknek a szavaknak a nyomatékára szükségem van; szeretem e szikár és komoly kijelentéseket a végtelenségig csiszolni.

Percekig nem érzem Lívia energiáját, a tekintetét keresem, megvan, de a nő teljesen szórakozott, kihagy.

Aztán, azt a mindenit! A megőrülés jelene job, mint valaha. Ahogy kivágott cipőben bejön és egy frivolnak szánt gesztussal előrenyújtja a lábfejét. Vagy az a mozdulat, ahogy elhajítja a derékfűzőjét! Mintha egy korszakot vágna vele sutba, saját ártatlanságával együtt. A takarásban meg is könnyezem, ilyen alig történik velem.

A végén, a párbajban a valóságosság a lényeg: nem stilizált, vívőleckéket kellett vennünk hozzá. A koreográfia szerint a hosszú taps után végül egyedül jelenek meg a függöny előtt, és egy intésemmel lecsöndesítem a közönséget. Aztán anélkül, hogy mondanék bármit is, fejemet leszegve végleg távozom.

Sikerünk van, ha nem is akkora, mint Rómában. Szerintem a kolozsvári díszletet többnyire nem értették. Sulyok ettől függetlenül nem *nagyon* elégedetlen. Mindenkit figyelmeztet egy-két rontására vagy mulasztására, de Líviát sem rója meg különösebben megsemmisítő módon.

Előadás után sokan közülünk elmennek csavarogni a Plakába, a turistakopasz-tók egyik nevezetes Mekkájába, főleg a műszak, lelkük rajta. Mi meg öten-hatan hivatalosak vagyunk egy házibuliba. Sulyok, Gróf, Brúnó, én. Imola is, de nincs kedve. Lívia jön. Nem bírom ezt a VIP-ízű felosztást, nem is rajtunk múlt, de ez van. Ilyen meghívást kaptunk. Nyilván van köztünk, aki magától sem akarna jönni, mert ismerkedés-, újdonság- és emberszagfőbiája van.

Másfél napja keressük a helyet, ahol ez a város is szép. Nincs és nincs, de hiszem, hogy létezik, mert léteznie kell. És végre megvan, amikor a buli helyszínére

érünk. A Szintagma tértől néhány percre a Kolonaki negyed éppen úgy néz ki, mintha a Gellérthegyükre építették volna az Újlipótvárosukat. A hegymenetben futó, nyílegyenes utcák alja, úgy látom a taxiból, csupa kirakat. Kiszállva bárkat találunk végtelen sorban, galériákat és elit éttermek teli teraszait. Gróf meséli, egész nap itt ülnek a café lattét szürcsölő boltkóros szinglik meg a szivarozó brókerek. Ők nem hiányoztak, de ez az idill igen. Innen kitapinthatatlan a válság, innen nézve kicsit sem beteg Hellász és Európa sem, a város arcán látható gyűröttségnek semmi jele.

Muszáj kipróbálnunk egy kávézót a Tsakalof utcában, aztán még egyet.

„Soha nem akarok megöregedni”, mondom Brúnónak a teraszon. A napszemüvegemet végleg otffelejtem.

Föl a kaptatón a buliba, már becsípve. Olyan a lépcsőház, mint odahaza egy minisztériumé. Kovácsoltvas kapu, geometrikus mintázatú rács a liften és a fűtőes-teken, ezek szerint itt is létezik olyan, hogy tél. Márványlábazat körben, ragyogóra suvickolt, krómácel kilincsek. Ezeket csettintgetve csodáljuk. Portásfülke, eleven portás nélkül, bár nyilván volna elég eritreai bevándorló, aki szívesen beülne a mellvéd mögé szundítani, homlokába húzott, sildes, kerek sipkában. Van helyet-tük kamera a plafon sarkába függesztve.

Körpanorámás kétszáz négyzetméter. Lehetnek vagy nyolcvanan. Nikosznak hívják a házigazdát, ő a helyiek impresszáriója. Megmutatja az erkélyt, ahonnan látszik az Akropolisz is. Szemben van, bő sétatávolságban. És alattunk. Nem tudtam, hogy ilyen magas és méretes, pedig a fele sincs annak a hegynek, amelyiknek az oldalában éppen mulatunk.

„Meg kéne mászni, mi?”, bökdös Tabáni.

„Te se voltál még, ugye?”

„Soha. Ami Görögországot illeti, csakis Paraliában a szüleimmel.”

„Annál inkább megmásszuk”, felelem.

Nikosz felesége csak a keresztnevét mondja, ahogy a gimnazista lányok szokták. Elena. Vékony, fekete, nagyon szép. Nem lehet harminc sem, vagyis körülbelül egyidősek vagyunk. Már a színházi büfében megnéztük egymást, csak akkor még nem tudtam, kicsoda. Keskeny vonalvezetésű, rövid, fehér ruhát visel mély nyakkivágással. Minden jól áll neki, mert arányos csípője van, gömbölyű vádlija, és olyan pillantása, hogy beleborzongok. Keskeny szemrés, melegbarna szem, lehetnyire kiugró pofacsont és gödröcske az állán.

Megint összeakad a tekintetünk az asztal fölött.

„Jasszasz”, villan a szeme.

„Jasszasz”, válaszolom, és ez majdnem minden, amit görögül tudok.

„Ooops, *where is your moustache, Alex?*”

Közben lépten-nyomon ezt hallom a hátam mögül:

„*I apologise...*”

„*You are not responsible for him.*”

Lassan kapcsolok, hogy egy amerikai lány mentegetőzik az új elnöke miatt.

„*Please try to trust him* – sügom neki bemutatkozás nélkül. – *There's no other choice.*”

„*Why? I can move from this bullshit to any place and any time I want.*”

Na mi van, Alex, ébredsz a vadászösztön?, faggatom magam. Néhány napja az a nagy fölindulásom a csellista lányra. A csodálatosra. Az komoly volt. És ide torkollott. De hát ígért valaki bármit is bárkinek? Elena teli torokból nevet. A férje hozzászokhatott az ilyen kihívó magatartáshoz, mert úgy tesz, mint aki semmit sem vesz észre a közeledésünkből.

„*Till now I didn't know, Alex, what happened to your country one hundred years ago.*”

„*To my country, yes. Not to me.*”

„*I like you. Not your country.*”

„*Efbarisztó – mosolygok. – But what's your problem with my homeland? Have you ever been to Hungary?*”

„*Unfortunately not.*”

„*So you don't know it yet. Once you'll have to go there.*”

Jóval éjjel után benépesül a parkett is, fél- és egészen részeg táncolókkal. A zene latin, nem az esetem. Amikor már hanyatlik a buli, Elena kinyit egy ajtót, beleszagol a levegőbe.

„*I'm dancing, screaming, itching, squealing, fever feeling...*”

Mintha idézné valahonnan, de az Istennek sem jövök rá, honnan. A folyosón éppen senki.

A kezemnél fogva bevon a fürdőszobába. Ami éppen szabad, ez maga a csoda. Ja, nem ez az egyetlen a lakásban, hanem van még kettő. Egymásnak esünk. Nem vesz le magáról semmit a szoknyáján kívül. Hátulról rakatja be magának, és a mosógépnek támaszkodik. Sohasem szeretkeztem olyan nővel, akiről ennyire ne tudnám, hogy milyen ember. Most elém térdel, meghámoz, félig én is őt. Körbenyalja a makkom, és a nyelve hegyén olvadok el.

Úristen, június óta nem voltam igazából senkivel. Bár akkor egy elég elszánt, egyetemista rajongólány akadt rám, aki mindent ki akart próbálni, és volt is rá időnk.

„*I just want to say thank you*”, mondja Elena, felöltözik, és megfricskázza a fülcimpámat. Már itt sincs.

„*Jasszasz*”, nyögöm.

„*Time is out of joint*”, kacsint.

Utána úgy jár-kelek a lakásban, cseveg az ismerőseivel, a helyi színházi gurukkal, sőt egy idő után Nikossal is, mintha nem történt volna semmi. Nikoszt szemlátómást továbbra is hidegen hagyja a feleségéből áradó elektromosság. Felém csak Elena egyetlen cinkos mosolya jelzi, hogy valami mégis történt. Livia viszont éber, és kajánul vigyorog, mint aki épp elég jól ért mindent.

„*Tetszel neki.*”

Azon mi már túl vagyunk, aranyom, hogy tetszem, gondolom. Búcsúzóul a teljesen részeg Nikosz megölel, és ez ugyanannyira nevetséges, mint amilyen zavarba ejtő. Farce-ot játszunk, úgy látszik, vagy leginkább Feydeau-t. Pont Elenától nem tudok elbúcsúzni, mert kettő körül eltűnt a barátnővel együtt.

Ezek után furcsa hazataxizni a szállásunkra, ami sötétedés után a kurváké, ez is csak most tűnik föl. Nem kevés transzvesztita van közöttük. Ott lóbálják a bordó retiküljüket a kereszteződésben, és időnként kurjongatnak is.

Négy órát alszom. Fél hétkor már fönt vagyok, mint odahaza szoktam. Reggeli után örömmel fedezem föl, hogy van konditermük. Másfél órát gyúrok, a *Hamlet*-hez muszáj. Legyek annyira fitt, hogy minden nap kibírjak három órányi föl és alá rohangálást. Ha már egy egész hónapos forgatásmaratont kibírtam. Igaz, ott az akciójelenetekben alig kellett szerepelnem.

Athénban úgy kell keresni a szépséghez hasonlóan a nyugodt sarkokat is. Kairót ilyennek képzeltem, ott nem lepődtem meg mindazon, ami érdes. De Athén nimbusza fényes volt. Gróf arról mesél, amikor összefutunk a lift előtt, hogy megtalálta azt a kávéházat, ahol a színházunk névadója járt, magán az Omonia téren. A belmagasság és a stukkók alapján egyértelműen beazonosítható, melyik lehetett a nagykávéház, ahol Füst Milán szeme előtt „húszezer gyönyörű nő defilírozott” el. Ígéri, mindjárt meg is mutatja. Gróf kamaszkora óta hatalmas Füst-szakértő. Séta célirányosan. És máris itt a café. A földszintje önkiszolgáló étterem, a galéria a maradék kávézó. Ahogy mindenütt Európában, beáldozták a belmagasságot a túlélésért.

„Figyeled, hogy Róma után úgy jön Athén az életemben, mintha Hamvas diktálná? – mondom Grófnak. – Azt diktálja, hogy a periférikus pannon idill után néztem meg a sugárzó középpontokat is.”

„Pedig Hamvas most már itt is, ott is rosszul lenne”, vágja rá Gróf cinikusan.

„És legrosszabbul lenne a Káliban”, veszem a lapot.

„Ezeket a helyeket már csak a Borombovicsoknak tartják fönt.”

„Én azért szeretem mindegyiket”, védekezem.

„Én is, én is! Iszol még valamit?”

Facsart narancslevet kérek. Arról beszélünk, hogy öt éves a színház, és még csak egyszer játszott színművet a névadójától, a bevettnek számító *Boldogtalanokat* Brúnó főszereplésével. (Nagyszerű darab. De mégiscsak száz éves a radikalizmus.) Akkor én még egyetemista voltam, és a Katonában gyakorlaton. Nem biztosak benne, hogy a *IV. Henrik királlyal* meg tudnák ismételni annak a sikerét. De mondjuk Füst Milántól pont a *Máli nénit* elővenni a stúdióban elég sovány ötlet volna. Viszont a *Catullus*, a *Catullus*, ez az! Így ötletelgetünk az igazgatóval, de csak azért, mert mi ketten bírtunk korán fölkelni.

Ebéd után lehet választani, megmásszuk az Akropoliszt vagy visz a színházi busz Szunionba. „Csobbanni”, így mondja Gróf. Ugyanis kimondottan strandidő van.

„Szunion”, teszi föl a kezét Imola.

„Szunion – így Livia. – Ki nem járt még az Akropoliszon?”

Ő már százszor járt, még szép, meg négy-öt kontinensen is, hát hol nem járt vajon?

„Negyven fokban? Egyértelműen Szunion”, bólintanak vagy tízen.

De mi Tabánival megfogadtuk az Akropoliszt, ahol, ugye, mi még soha.

„Nem vártok meg? Légyszi.”

„Oké, akkor húzzatok bele, egy órátok van rá.”

„Ne felejtsetek el lenézni a Dionüszosz-színházra! Ahol minden, de minden történt...”

Veszek egy új, extra méretű napszemüveget. Megint a látkörünkbe kerül a szépség, de csak futólag. Az enyéim nem hagyják átélni a lehetetlen választási kényszerükkel. Láttamozzuk, hogy a görögöknek az Akropolisz lábánál van még

egy Rózsadombjuk, de erre már csak sóhajtani van erőnk. Tabáni is azt keresi, milyen környéken lakna, ha itt volna otthon. Vele másszuk meg a hegyet, egy óránk van az egészre, nyári időben. Tabáni hunyorog, én is hunyorgok, egymásra hunyorgunk. Minden mészke és márvány és fájdalmasan fehér. Még a por is. A napszemüveg életmentőnek bizonyul. A belépő aapidjünk összege, viszont mindenhova jó, ahová az idő rövidege miatt úgysem jutunk el, például a görög és a római Agorára. Mire tempósan fölérünk a szerpentinre, nem érzek semmit az enyhe émelyen kívül. Rögtön nyilvánvaló, hogy a szent utak görbék és szűkek, a kilátópontokhoz nem férni hozzá a turistacsoportoktól. A fele Akropolisz kordonokkal lezárva különféle állagmegóvó munkák miatt. Kell nekem egymás után, gépiesen kipipálni a temenosz határát, a Propülaiaát, Niké templomát, a zilált állapotú Parthenont meg a többi? Az Athéné-szobor helyét is, mint a kultúrsznob vándorok? Akik azonban kivétel nélkül mind tájékozatlanul, napszemüveg, napellenző és ásványvíz nélkül, szigorú fekete öltönyben jönnek ide, mert fogalmuk sincs, hogy itt egyszerűen nincs árnyék, csak tétova fügefácskák, olajfácskák nőnek itt-ott; aztán csodálkoznak, hogy folyik a víz a szemükből az *irtózat*os fehér fénytől. Mert úgy vélik, az Akropoliszon napszemüvegben nem az Akropoliszt látnák. Igaz. Napszemüveg nélkül viszont nem látnak semmit. Valamit valamiért.

Kell-e nekem a nyugati világnak ez a szakrális fellelője, beleborzongok-e pompás arányaiba, ha egyszer láttam, hogy mi lett e magasságos poliszból? Ez a csatornaszagú dzsumbuj szertesztét, ez lett. Az Erekhtheion, az igen, az kell, mert abból egyetlenegy van, az nem egy típusos csúcsmegvalósulása. Akörül nem is tolong akkora tömeg, mint máshol, de Tabáni azt mondja, egyik egyenes derekú oszlopnője sem eredeti, mert néha ellövik őket a fallokrata hódítók. Nem sikerül kiábrándítania.

Lefelé megjelennek a színek, Athén igenis létező színei. Felüdülés a fehér egyeduralma után. Mindketten megfogadjuk, hogy vissza fogunk jönni. Ez pedig nem számít, ez egy nulladik kör volt. Bassza meg, a Dionüszosz-színházat is elfelejtetem, pedig ott Szophoklésznek voltak ősbemutatói, és mindenkinek, érted, mindenkinek, aki számít.

A buszon alszom két órát, Imola ébreszt, apró csípéssel. Amikor szétnézek, egy sziklás, forró földnyelven araszolunk fölfelé. A csúc alá telepített, szimpla étterem reménytelennek látszik. Van, aki egyből a strandra tart. Van, aki a csúcson épült templomot mássza meg, mint én. Poszeidóné. Ebbe a látványba végre sikerül belefeledkezni. A szirtfok alatt a legtágasabb a tenger. És végre az embersűrűség sem zavar. Még mindig hőség. Apró felhőfoszlányok sem ringanak az égen. Az, hogy a rom körbe van láncolva és nem lehet közel menni a felirataihoz, megállásra kényszerít, passzívva tesz. Byron is firkált rájuk. Nem bánom. Pad híján letelepszem a porba. Jé, nem is egy tömbből vannak ezek a rovátkolt, lemart élű oszlopok. Hanem vastag márványszeletekből rakták össze őket. Hármat köt össze egyetlen keresztgerenda. Az, hogy máig ezek zöme is a helyén van, csoda. Vajon mit állhattak ki? Az állva maradt oszlopokat számolgatva nem az istenekre gondolok, hanem a lányomra. Hogy miért nem lehet velem. Bár nem biztos, hogy tetszene neki ez a hely. Olyan elképesztő kopár itt minden. Néhol egy-egy csenevész olajfa, bátor pinea. Masszív vaskerítés a dudvával bent templomkerület körül.

Mexikót képzeltem ilyennek. Eszembe jut, aki nem mindennap szokott, apám. Hogy meggyógyul-e egészen valaha. Aligha. Közben, velem együtt, a nap is elindul lefelé.

A parton Imola jön szembe, fehér, egyrészes fürdőruhát visel. Úszott egy bő félórát, eléggé bent is, és most botorkál kifelé. Sziklás a part és csúszós a meder az algáktól vagy micsodáktól. Ahogy benedvesedik a fürdőruhája, átütik az anyagát azok a kemény bimbói. Széles udvart sejtet az anyag. Ami kifejezetten a gyöngém, az első barátnőmnek volt ilyen melle a gimnáziumban. Megállapítom, amit eddig is tudtam, hogy Imola bőven a negyvenen túl nagyon jó nő.

Ahogy elhaladok előtte, megcsúszom a lejtős mederben, és majdnem pontosan az ő ölébe pottyanak. De nem az ölébe, hanem felséges combjai elé. Nevetünk.

„Hamlet, nagyon megsértetted anyádat”, dúdolom.

Líviát kerülöm, szerencsére egy másik öblöt választott az egyik öltöztetőnőnkkel. Pirosban van, ő ma csak egy piros folt a retinámon, egy távoli, érinthetetlen kariatida, megkötős pánttal a nyakán.

Brúnó ír egy-két tweetet arról, hogy itt vagyunk; a képeit meg, ahogy szokta, egyből fellövi az Instagramra, anélkül, hogy ideje lett volna belegondolni, hol is van és mit csinál éppen. Régóta nem tud mit kezdeni azzal az elképesztő népszerűségével.

„Ne csináld, Brúnó, mindjárt idejönnek a rajongóid, és nem fognak élni hagyni”, piszkálja Imola.

Már ezért a vörös napkorongért megérte.

A csípést nézem a kézfejemen. Nem az Imoláé. Mert az övé nem hagyott nyomot. Ez viszont borsónyi duzzanat. Biztos, hogy a Káliban szereztem, napokig vöröslött és viszkedett. Most már az is biztos, hogy pók.

PAPP ANDRÁS

Vígabban fog törzsből felvirulni

A várhegyen pontban reggel hatkor kondult meg a Magdolna-templom nagyharangja, mikor az elítélteket elővezették. A napi zsolozsmázók mind ott voltak már a téren, a szép májusi napsütésben, de eszükbe nem jutott a máskor kihagyhatatlan ájtatoskodás. Meglepve pillantottak föl a környező házak tetejére, ahol az alsóbb cserepeket visszasedték. Ilyen csodát sem láttak még, a gerendák közt emberek álltak, arrább pedig ágyúk katonákkal. Tízezer katona mindenütt. Mindannyian tudták, miért. És ezt legalább olyan hihetetlennek és fantasztikusnak gondolták, mint a megbontott rendet a felsőbb régiókban: eszmékért eleddig embert verpadra még nem vontak, legfeljebb zsványságában megátalkodott bűnöst. Most meg mindjárt egyszerre ötöt is itt vezetnek láncakon a gárdaházból a sváb fuvarosok utcán várakozó szekeréhez.